

-
3. Кузнецов М. А. Емоційне вигорання вчителів: основні закономірності динаміки : [монографія] / М. А. Кузнецов, О. В. Грицук. – Харків : ХНПУ, 2011. – 2011. – 206 с.
 4. Молоканов М. В. Типологические особенности мотивационной сферы учителей / М. В. Молоканов, Н. А. Аминов // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – № 5. – С. 5-15.
 5. Профілактика професійного вигорання працівників соціальної сфери : методичні рекомендації / за заг. ред. М. Л. Авраменка. – Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів. – Л., 2008. – 53 с.
 6. Психология здоровья : учебник для вузов / ред. Г. С. Никифорова. – СПб. : Питер, 2006. – 607 с.
 7. Сипченко О. М., Банченко С. С. Професійне вигорання викладачів з во як психологічна проблема / О. М. Сипченко, С. С. Банченко // “Молодий вчений”. – № 10.1 (62.1). – 2018.
 8. Ольшанский В. Игры, в которые мы играем, или почему возникают и как проходят школьные конфликты / В. Ольшанский, Н. Волжская // Директор школи. Україна. – 2001. – № 7. – С. 8-17.

УДК

Гордієнко В. П.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної і вищої освіти
Центрального інституту післядипломної освіти
ДЗВО “Університет менеджменту освіти”
(м. Київ, Україна)

ГОТОВНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

Забезпечення якісної підготовки молоді для успішної самореалізації в умовах сучасного ринку праці є однією з ключових проблем розвитку освіти України. Важливу ланку в освітній системі займає фахова передвища освіта, але починаючи з 2014 року, педагогічні колективи технікумів та коледжів перебували у стані невизначеності, оскільки цим законом був передбачений останній набір у технікуми та коледжі у системі вищої освіти в 2016 році. Викладачі цих закладів постійно наголошували на проблемах галузі: застаріла законодавча база, невідповідність новим вимогам до підготовки фахівців, їх компетентностей, значне скорочення кількості студентів, невизначеність зі статусом педагогічних працівників та шляхами підвищення кваліфікації.

Прийнятий у червні 2019 року Закон “Про фахову передвищу освіту” відкрив значні можливості для формування в Україні системи фахової передвищої освіти як окремої ланки освіти, врегулювання невизначеності ситуації, в якій довготривало перебували технікуми й коледжі [1]. Згідно з новим законодавством, уже з 2020 року коледжі та технікуми готуватимуть фахових молодших бакалаврів, а за наявності ліцензії проводитимуть підготовку молодших бакалаврів за коротким циклом вищої освіти або першим (бакалаврським) рівнем.

Вагомим чинником ефективної підготовки кваліфікованих фахівців є особистість викладача, рівень його професійно-педагогічної майстерності, готовність до постійного професійного розвитку. Організація освітнього процесу, впровадження нових методологічних підходів, інноваційних технологій тощо залежать від викладача, його готовності до нових змін, професійної компетентності, особистісно-професійних

умінь. У Законі “Про фахову передвищу освіту” (ст. 62) зазначено, що педагогічні працівники зобов’язані поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу; сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти; розвивати у них ініціативу, самостійність, творчі здібності, бути прикладом у вихованні громадянських, патріотичних, моральних рис у студентів [1].

Для закладів фахової передвищої освіти притаманна суперечність між високим професійним рівнем освітньої діяльності та недостатнім рівнем педагогічної майстерності деяких викладачів, оскільки більшість викладачів є кваліфікованими фахівцями зі значним досвідом роботи на підприємстві чи виробництві, і водночас вони недостатньо обізнані зі сучасними методологічними підходами до організації освітнього процесу, тому постає питання готовності викладачів закладів фахової передвищої освіти постійно працювати над власним професійно-педагогічним розвитком.

Узагальнення дослідницьких матеріалів засвідчує, що проблема готовності перебуває в полі зору дослідників (Ю. Чабанський, І. Зязюн, Н. Ничкало, В. Сластьонін та ін.). На сьогодні, як показує студіювання наукових джерел, дослідження проблеми готовності особистості виокремилися у два напрями: функціональний, за якого готовність розглядають у зв’язку з психічними функціями, формування яких вважається необхідним за досягнення результатів діяльності (Н. Левітов, А. Нернсян, В. Пушкін); та особистісний, коли вивчають особистісні передумови успішної діяльності людини (А. Ведьонов, М. Дяченко, Л. Кандибович).

Дослідницькі напрацювання подають такі характеристики готовності:

- складне особистісне утворення, багатопланова, багаторівнева система якостей, властивостей, що спрямовані на допомогу суб’єктові успішно здійснювати діяльність;
- стан особистості, що дозволяє успішно увійти до професійного співтовариства і швидко розвиватися у професійному становленні;
- важлива передумова цілеспрямованої діяльності, що дає можливість успішно виконувати обов’язки, використовуючи наявні знання і вміння, особистісні властивості, позитивне ставлення до різних видів діяльності, особливості сприйняття, уваги, мислення, емоційних і вольових процесів.

Готовність до постійного професійного розвитку має ряд позитивних якостей: ґрунтується на досвіді, що легко актуалізується; є стійкою якістю і не потребує постійно нового формування у зв’язку з непередбачуваною професійною ситуацією; є динамічною, піддається формуванню і розвитку для досягнення більш високих рівнів.

Окреслюючи сутність готовності викладача закладу фахової передвищої освіти до професійного розвитку, ми виокремили наступні положення: готовність до професійного розвитку є складним структурним утворенням і характеризується властивостями загальної готовності до професійної діяльності; взаємозв’язок компонентів готовності розглядаємо як у статичному (внутрішньому досягненню стану готовності), так і в динамічному (у процесі формування цієї якості) аспектах; в основі формування готовності лежить ідея комплексного підходу до вдосконалення професійно-педагогічних умінь.

Готовність як складна інтегративна властивість особистості педагогічного працівника закладу фахової передвищої освіти містить у собі не лише когнітивний та операційно-діяльнісний компоненти, а й мотиваційну, вольову й аксіологічну складові, що забезпечує стійке прагнення до професійного розвитку.

Викладач закладу фахової передвищої освіти має володіти навичками педагогічного цілепокладання. Розвиток цієї складової дозволяє сформувати потребу в

обов'язковому плануванні викладачем своєї діяльності, свого професійного розвитку, сприяє перетворенню цілей у певні конкретні завдання, дозволяє оптимально добирати форми, методи і засоби професійного самовдосконалення.

Отже, готовність викладачів коледжів і технікумів до професійного розвитку – інтегративна властивість особистості, що виявляється в діяльності, поведінці та вчинках педагогічного працівника і зумовлює його бажання і здатність здійснювати постійну роботу по самовдосконаленню і професійному розвитку.

Перспективи подальших наукових досліджень пов'язані з пошуком психолого-педагогічних умов формування готовності викладачів коледжів і технікумів до професійного розвитку.

Література:

1. Закон України про фахову передвищу освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 30, ст. 119) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2745-19>
2. Енциклопедія освіти / голов. ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
3. Моляко В. О. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень : колективна монографія / В. О. Моляко ; О. Л. Музика (ред.) ; Держ. фонд фундаментальних досліджень МОН України. – Житомир : Рута, 2006. – 320 с.

УДК

*Грець В. В.,
студентка 4 курсу спеціальності 242 “Туризм”*

*Романенко О. В.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри туризму ФПГОЕ
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(м. Київ, Україна)*

ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Постановка проблеми. За навчальним планом підготовки бакалавр туризму галузі знань 24 “Сфера обслуговування” спеціальності 242 “Туризм” між предметним зв'язком під час навчання майбутнього фахівця готельно-ресторанного бізнесу на першому курсі є: “Іноземна мова”, “Країнознавство”, “Міжнародні транспортні системи”, “Філософія”; на другому: “Рекреаційна географія і рекреаційні комплекси”, “Міжнародний туризм”, “Інформаційні системи та технології у туризмі”, “Туристське країнознавство”; “Методика дослідження в міжнародному бізнесі”, “Історія розвитку туризму”, на третьому: “Міжнародний туристичний бізнес”, “Системи гостинності у туризмі”, “Краєзнавство”, “Менеджмент у туризмі”, “Маркетинг у туризмі”; на четвертому: “Організація екскурсійних послуг”, “Організація транспортних послуг”, “Організація послуг харчування у туризмі”, “Культура управління у туризмі”, “Основи наукових досліджень у туризмі” та ін.

Кафедра туризму уклала Договори про спільну освітню діяльність та проведення практики студентів від 10.06.2016 р. з готелем “Україна” м. Київ; від 20.02.2017р. з